

Snem Slovenskej republiky 1942

1. volebné obdobie.

7. zasadanie.

Zpráva

o 87. zasadnutí Snemu Slovenskej republiky
v Bratislave v piatok 15. mája 1942.

O b s a h :

Strana:

Oznámenia predsedu:

Otvorenie zasadnutia	3
Ospravedlnenie neprítomnosti	3
Imunitnému výboru pridelené	3
Rozdaná tlač	3
4. bod snáť s programu	8
Vyhlásenie predsedu o budúcom zasadnutí	9
Zakľúčenie zasadnutia	9

Program :

1. Zpráva ústavnoprávneho výboru o vládnom návrhu ústavného zákona o vystahovaní Židov

Reč zpravodajcu Dr. Orlického	4
Koniec rozpravy	4
Pozmeňovací návrh poslanca Dr. Mateja Hutku a spoločníkov	5
Zpravodajca s navrhovanou zmenou súhlasí	5
Hlasovanie o návrhu	5
Prijatie pozmeňovacieho návrhu hlasovaním	5
Prijatie ďalšej časti návrhu hlasovaním	5
Rezolučný návrh hlasovaním prijatý	5

2. Zpráva sociálneho a zdravotného a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o povinnom štepení proti záškrtu

Reč zpravodajcu Dr. Rosivala	5
Reč zpravodajcu Moravčíka	6
Rozprava odpadá	7
Hlasovanie o návrhu	7
Prijatie návrhu hlasovaním	7

3. Zpráva národohospodárskeho a ústavnoprávneho výboru o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon o hlásení a nútenom prenájme niektorých živnostenských miestností	7
Reč zpravodajcu Petroviča	7
Reč zpravodajcu Dr. Orlického	7
Rozprava odpadá	8
Hlasovanie o návrhu	8
Prijatie návrhu hlasovaním	8
5 Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o zvýšení dane z liehu	8
Reč zpravodajcu Husárka	8
Rozprava odpadá	8
Hlasovanie o návrhu	8
Prijatie návrhu hlasovaním	9
6 Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o prírážkach k všeobecnej dani nápojovej, dávke zo šumivého vína a dani z piva	9
Reč zpravodajcu Petroviča	9
Rozprava odpadá	9
Hlasovanie o návrhu	9
Prijatie návrhu hlasovaním	9

Zasadnutie otvorené o 17. hod. 46. min.

Prítomní:

Predseda Dr. Martin **Sokol**.

Podpredsedovia: Dr. Karol **Mederly**, Dr. Pavol **Opluštil**.

59 poslancov podľa listiny o prítomnosti.

Členovia vlády: generál I. tr. Ferdinand **Čatloš**, Alexander **Mach**, Dr. Gejza **Medrický** a Dr. Mikuláš **Pružinský**.

Za Najvyšší účtovný kontrolný úrad: predseda **Štefan Šebej**.

Za Slovenskú národnú banku: guvernér Dr. Imrich **Karvaš**.

Za Sekretariát Snemu: tajomník-Snemu Dr. František **Foltín** a ministerský radca Dr. Alexius **Čelko**.

Predseda Dr. **Sokol** (*cengá*):

Otváram 87. zasadnutie Snemu Slovenskej republiky a zisťujem, že Snem je schopný sa usnašať.

Ospravedlnenie neprítomnosti.

Svoju neprítomnosť ospravedlnili páni poslanci Dr. Ing. Peter **Zafko**, Teodor **Turček**, Dr. František **Hrušovský**, Jozef **Šrobár**, Siegmund **Keil**, Anton **Hancko**, Ján **Danko** a Andrej **Tomko**.

Imunitnému výboru
prideľujem:

Ziadosť Zupného úradu v Bratislave zo dňa 24. apríla 1942 o súhlas Snemu so stíhaním poslanca Dr. Ferdinanda **Ďurčanského** pre priestupok neprihlásenia motorového vozidla k súpisu.

Ziadosť Štátneho policajného úradu vo Zvolene zo dňa 13. mája 1942 o súhlas Snemu so stíhaním poslanca Martina **Morháča** pre priestupok nepodania predpísaného výkazu na mesiac marec 1942 ako producent palivového dreva.

Rozdaná tlač.

Na dnešnom zasadnutí sa rozdala táto tlač:

Zpráva o 86. zasadnutí Snemu Slovenskej republiky.

Zpráva ústavnoprávného výboru o vládnom návrhu ústavného zákona o vyšťahovaní Židov.

Zpráva sociálneho a zdravotného a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o povinnom štepení proti záškrtu.

Zpráva národohospodárskeho a ústavnoprávného výboru o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon o hlásení a nútenom prenájme niektorých živnostenských miestností.

Zpráva ústavnoprávného výboru o vládnom návrhu zákona o zvýšení existenčného minima v exekučnom pokračovaní.

Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o zvýšení dane z liehu.

Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o prirážkach k všeobecnej dani nápojovej, dávke zo šumivého vína a dani z piva.

Vládny návrh zákona o výmaze zaniklých firiem z firemného registra z úradnej moci. Návrh prideľujem výboru ústavnoprávnemu.

Vládny návrh zákona o prepadnutí niektorých židovských hnutelností v prospech štátu. Návrh prideľujem výboru rozpočtovému a ústavnoprávnemu.

Vládny návrh zákona o zriadení Ústredného sväzu družstiev a o úprave niektorých pomerov v družstevníctve. Návrh prideľujem výboru národohospodárskemu a ústavnoprávnemu.

Návrh poslanca Dr. Karola **Mederlyho** a spoločníkov na vydanie ústavného zákona o Najvyššom kontrolnom dvore. Návrh prideľujem výboru ústavnoprávnemu, rozpočtovému a úspornému a kontrolnému.

Predseda Dr. Sokol (cengá):

Začneme rokovať o 1. bode programu, ktorým je:

1. Zpráva ústavnoprávneho výboru o vládnom návrhu ústavného zákona o vysťahovaní Židov.

Zpravodajcom je pán poslanec Dr. František Orlický.

Dávam mu slovo.

Zpravodajca Dr. Orlický:

Slávny Snem!

Ústavnoprávny výbor rokoval o vládnom návrhu ústavného zákona o vysťahovaní Židov na zasadnutiach 11. a 15. mája 1942 a prijal zásadne stanovisko, že v súvislosti s vysťahovaním Židov treba vyriešiť najmä aj otázku štátneho občianstva vysťahovaných Židov. Pri úprave jednotlivých otázok sa výbor čiastočne odchýlil od vládnej osnovy a túto pozmenil a doplnil.

V § 2 osnovy sa vyslovilo, na ktoré osoby sa nemá vzťahovať všeobecné ustanovenie § 1 o vysťahovaní.

Do ods. 1 boli pojaté osoby, ktoré majú na území Slovenska ostať trvale. Osoby uvedené v ods. 2 sú zpod všeobecnej zásady určenej v § 1 vyňaté iba do toho času, dokiaľ zostáva v platnosti rozhodnutie prezidenta republiky alebo príslušného ministerstva, na ktorom sa ich oslobodenie zakladá.

Ustanovenie ods. 1 písm. a) sa vzťahuje na osoby, ktoré sa stali príslušníkmi niektorého kresťanského vierovyznania najneskôršie 14. marca 1939, lebo u týchto osôb odôvodnene možno predpokladať, že sa pokrstili z pohnútok duchovno-náboženských a nie pod tlakom právnych opatrení, smerujúcich k vyradeniu Židov zo slovenského hospodárskeho a spoločenského života.

Ustanovenie ods. 1 písm. b) sa vzťahuje na osoby, ktoré žijú v platnom manželstve s nežidovskou osobou, ak ich manželstvo bolo uzavreté pred 10. septembrom 1941, to jest pred účinnosťou nariadenia č. 198/1941 Sl. z. o právnom postavení Židov, — lebo pred týmto dňom neplatil zákaz uzavierať manželstvo medzi kresťanmi a Židmi.

Dočasné oslobodenie podľa ods. 2 sa vzťahuje na osoby, ktorých pracovné schopnosti sú predbežne potrebné vo verejnom záujme.

V ods. 3 sa vyslovila zásada, že výnimky podľa ods. 1 a 2 vzťahujú sa aj na manželov, rodičov a na maloleté deti vyňatých osôb, lebo odporovalo by právnemu i mravnému citeniu trhať rodinné sväzky osôb, ktoré sú úzkym rodinným putom viazané.

V § 3 ods. 1 sa vyslovuje, že štátne občianstvo strácajú nielen Židia vysťahovaní, ale aj Židia, ktorí územie štátu opustili, či už preto, aby sa vyhli opatreniam na vyradenie Židov, alebo z hocakých iných príčin.

S ustanovením ods. 1 súvisí zásada, že majetok osôb tam uvedených prepadá v prospech štátu. Štát, preberajúci ich majetok, ručí veriteľom len do výšky prevzatého majetku.

Ustanovenie § 4 ods. 1, podľa ktorého sa hnuteľný majetok osôb uvedených v § 2 ponecháva v ich držbe a vlastníctve, vyplýva vlastne z výnimiek, určených v § 2, lebo ide o veci, potrebné na živobytie a najmä na výkon pracovných povinností týchto osôb. Druhá veta tohto odseku vylučuje možnosť uplatňovať súdnou cestou nároky na vrátenie vecí, odňatých podľa predpisov doteraz platných.

Ustanovenie § 5 ods. 2 sa vzhľadom na ďalekosiahlu delegáciu normotvornej pôsobnosti pozmenilo tak, že nariadenia podľa ods. 1 vydané podpisujú okrem predsedu vlády aj všetci jej členovia.

Do § 6 vložil výbor ustanovenie, že sa zrušujú predpisy o obmedzení osobných a majetkových pomerov nežidovského manžela (manželky) Žida. Tento doplnok osnovy je potrebný, lebo zaistenie majetku Židov je už prevedené a preto nehrozí nebezpečenstvo majetkových machinácií, ktoré predtým odôvodňovalo obmedzovanie týchto Nežidov.

Výbor prijal aj rezolúciu a to v záujme kresťanov, na ktorých sa výnimky podľa tohto zákona nevzťahujú; rezolúcia žiada od vlády, aby takýmto osobám umožnené bolo osobitné usídlenie, nehatené náboženské žitie a nábožensko-mravná výchova.

Ústavnoprávny výbor navrhuje slávnemu Snemu, aby Snem túto osnovu prijal a tiež aj rezolúciu schválil. (Potlesk.)

Predseda Dr. Sokol (cengá):

K slovu sa nikto neprihlásil, preto rozprava nebude.

Žiadam prečítať pozmeňovací návrh.

Tajomník Snemu Dr. **Foltín** (číta):

Pozmeňovací návrh poslanca Dr. Mateja Hutku a spolocnikov na zmenu § 2 ods. 3 vládného návrhu ústavného zákona o vysťahovaní Židov.

Podpísaní navrhujú:

Paragraf 2 ods. 3 hore označeného návrhu zákona nech je prijatý v tomto pozmenenom znení:

„(3) Vyňatie zpod vysťahovania (ods. 1 a 2) platí aj na manželku (manžela), na maloleté deti a v prípade ods. 1 písm. a) aj na rodičov vyňatých osôb.“

V Bratislave 15. mája 1942.

Podpísaní sú: Dr. Hufka, Dr. Hudec, Dr. Orlický, Dr. Tvrďý, Dr. Mederly, Dr. Vančo, Drobný, Dr. Florek, Klimko a Guzikiewicz.

Predseda Dr. **Sokol** (cengá):

Záverečné slovo má zpravodajca pán poslanec Dr. **Orlický**:

Žiadam ho, aby sa vyslovil hlavne o tom, či s navrhovanou zmenou súhlasí.

Zpravodajca Dr. **Orlický**:

S navrhovanou zmenou súhlasím.

Predseda Dr. **Sokol**:

Zisťujem, že pán zpravodajca s navrhovanou zmenou súhlasí.

Budeme hlasovať o osnove ústavného zákona o vysťahovaní Židov.

Podľa § 21 ods. 2 Ústavy k usneseniu o ústavnom zákone je potrebná prítomnosť 2/3 všetkých poslancov a 3/5 väčšina prítomných.

Zisťujem, že Snem je schopný sa usnať

Osnova má 7 paragrafov, nadpis a úvodnú formulu.

Keďže bol podaný pozmeňovací návrh, chcem dať hlasovať najprv o pozmeňovacom návrhu poslanca Dr. Mateja Hutku a spolocnikov a potom, ak by sa pozmeňovací návrh prijal, o ďalšej časti osnovy podľa zprávy výborovej. Ak sa však pozmeňovací návrh zamietne, o celej osnove naraz podľa zprávy výborovej.

Sú proti tomu námietky?

(Námietky neboli.)

Námietky nie sú.

Kto súhlasí s pozmeňovacím návrhom poslanca Dr. Mateja Hutku a spolocnikov, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem pozmeňovací návrh prijal Ústavou požadovanou kvalifikovanou väčšinou.

Sú nejaké návrhy na opravy ostatného textu?

Zpravodajca Dr. **Orlický**: Nie sú.

Predseda Dr. **Sokol**:

Zmeny nie sú.

Kto súhlasí s celou ďalšou časťou osnovy ústavného zákona, s jej nadpisom a úvodnou formulou podľa zprávy výborovej, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem prijal osnovu ústavného zákona podľa zprávy výborovej so zmenou v § 2 ods. 3 Ústavou požadovanou kvalifikovanou väčšinou.

Napokon hlasujeme o rezolúcii, ktorá nasleduje za výborovou zpravou.

Kto súhlasí s rezolúciou, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem rezolúciu schvaľuje.

Predseda Dr. **Sokol** (cengá):

Týmto je vybavený 1. bod programu. Nasleduje 2. bod, ktorým je:

2. Zpráva sociálneho a zdravotného a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o povinnom štepení proti záškrtu.

Zpravodajcom za výbor sociálny a zdravotný je pan poslanec Dr. Ernest Rosival a za výbor rozpočtový pán poslanec Vladimír Moravčík.

Dávam slovo zpravodajcovi za výbor sociálny a zdravotný pánu poslancovi Dr. Rosivalovi.

Zpravodajca Dr. **Rosival**:

Slávny Snem!

Záškrt (difteria) patrí medzi tie choroby, ktoré sú známe od pradávna. Vieme, že endemicky sa vyskytovala v starom Egypte a prebiehala veľmi zhubne. Záškrt popisuje aj Hypokrates. Bezbranne stálo ľudstvo cez celé stáročia proti tejto zhubnej chorobe. Kde zavítal záškrt, tam kosila smrť.

U nás na Slovensku záškrt vyskytoval sa endemicky ako sa o tom dočítame v Bal-

lusovej knihe z roku 1822. Ako vážne sa brala táto choroba, vidíme z toho, že vtedajší okresní náčelníci boli splnomocnení zakročovať brachiálnou mocou, pomocou žandárstva a v prípade potreby i pomocou vojska.

Takýmto drakonickým spôsobom mohli sa vykonávať potrebné opatrenia, aby sa nemocní izolovali a zabránilo sa šíreniu epidémie. Nedivme sa! Boly roky, keď viac ako 2/3 onemocnelých zomrelo. V Bratislave napríklad v rokoch 1881—1890 úmrtnosť činila 55,6% z onemocnelých ako to opisuje mestský fyzikus Dr. Tauscher.

V roku 1890 vystúpil Behring, jeden z najslávnejších mužov medicínskych dejín. Publikoval svoje poznatky o liečení záškrtu krvným sérom. Jeho jedinečné veľkolepé dielo umlčalo všetkých jeho odporcov a pochybovačov. Behom niekoľko rokov Behringova metóda rozšírila sa po celom svete a úmrtnosť na záškrt podarilo sa znížiť na 10%.

Na tejto hranici pohybuje sa úmrtnosť i dnes vo všetkých tých krajinách, kde doteraz nezavedli preventívne očkovanie proti záškrtu. Stlačíť úmrtnosť pod túto hranicu nepodarilo sa napriek všetkým zdokonaľovaniam imúnno-biologickým.

Behringovým sérom vnášame do tela obranné látky, protijedy až vtedy, keď to dieťa je už nemocné na záškrt.

Týmto štepením ideme ďalej. Vplyvom tohto štepenia detské telo samé si vytvorí obranné látky, keď je ešte zdravé a v dôsledku toho ubráni sa tomu, aby vôbec onemocnelo. A toto je ideálom lekárskej vedy.

Nie sme snílkovia, že by sme si namýšľali, že sa nám podarí okamžite vyriešiť otázku záškrtu. Bohužiaľ, táto choroba týmto činom sa ešte nevymaže zo slovníku lekárskeho.

V krajinách, kde toto štepenie systematicky prevádzali, nemocnosť-morbídita na záškrt snížila sa až o 95% voči predošlému stavu. Je teda našou ľudskou povinnosťou snažiť sa toto tiež dosiahnuť.

U rodičov je obava, že toto štepenie je nariadené na veľmi útlý vek. Musíme podotknúť, že dieťa pri narodení donesie so sebou určitú prirodzenú odolnosť a táto je podporovaná materským mliekom. Táto vrodená odolnosť behom mesiacov sa stratí a môžeme s ňou rátať najvyšš do konca

prvého roku. So štepením musíme teda začať včasne. Už i z dôvodov technických, lebo musíme rátať aj na to, že každá takáto akcia behom prevádzania o niekoľko mesiacov vždy sa pretiahne.

U nás na Slovensku prvé rozsiahle štepenie proti záškrtu v Bratislave zaviedol v roku 1927 profesor Chura, terajší prednosta kliniky pre choroby detské. Máme teda na tomto poli 15-ročné vlastné skúsenosti a to veľmi uspokojivé.

Samé štepenie nie je spojené so žiadnym nebezpečenstvom. Vyskytujú sa tu a tam menšie neprijemnosti ako zvýšená teplota po injekcii, bolestivosť alebo prechodné opuchnutie v mieste vpichu. V literatúre je zaznamenaný aj taký prípad, že k takejto injekcii pridružila sa aj ruža. Sú to ojedinelé, až výnimočné prípady, ktoré sú možné pri ktoromkoľvek bežnom lekárskom zákroku a preto nemôžu nás odrádzať od tohto štepenia.

Naše komunikačné pomery miestami sú veľmi ťažké. Včasná lekárska pomoc — dôležitá zvlášť u záškrtu — je mnohokrát značne znesnadnená. Už i z toho dôvodu je podstatné zlepšenie doterajšieho stavu.

Sociálny a zdravotný výbor navrhuje, aby slávny Snem prijal vládny návrh zákona v predloženom znení. (*Potlesk.*)

Predseda Dr. Sokol (*cengá*):

Dávam slovo zpravodajcovi za výbor rozpočtový pánu poslancovi **Moravčíkovi**.

Zpravodajca **Moravčík**:

Slávny Snem!

Rozpočtový výbor prerokoval osnovu dňa 5. mája 1942 a urobil v nej žiadúce zmeny formálnej povahy.

V názve osnovy sa vynechal prívlastok „povinnom“ z toho dôvodu, lebo obsah i účel navrhovaného zákona zrejme označuje, že ide o takýto druh štepenia.

Po stránke rozpočtovej dôvodová zpráva vládneho návrhu pripomína, že finančné náklady za prvý rok budú očakávateľne vyššie, ak sa však vezme do ohľadu, že za rodinných príslušníkov poistencov verejnoprávneho poistenia budú hradíť trovy poisťovne, náklady so strany štátu, spojené s povinným štepením, budú minimálne a môžu byť uhradené zo zdravotných a zdravotnesociálnych položiek štátneho rozpočtu.

So zreteľom na sociálne-zdravotný význam osnovy, odporúča ju výbor v predložennom znení prijať. *(Potlesk.)*

Predseda Dr. **Sokol** *(cengá):*

K slovu sa nikto neprihlásil, preto rozprava nebudie.

Nasleduje hlasovanie.

Budeme hlasovať o osnove zákona o štepení proti záškrtu.

Zisťujem, že Snem je schopný sa usnašať.

Osnova má 10 paragrafov, nadpis a úvodnú formulu.

Pozmeňovacích návrhov niet, dám preto hlasovať o celej osnove naraz podľa zpráv výborových.

Sú proti tomu námietky?

(Námietky neboli.)

Námietky nie sú.

Sú návrhy na opravy alebo zmeny textu?

Zpravodajca Dr. **Rosival**: Nie sú.

Zpravodajca **Moravčík**: Nie sú.

Predseda Dr. **Sokol**:

Zmeny nie sú.

Kto súhlasí s osnovou, to jest s jej 10 paragrafmi, nadpisom a úvodnou formulou podľa zpráv výborových, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem prijal osnovu zákona podľa zpráv výborových.

Predseda Dr. **Sokol** *(cengá):*

Týmto je vybavený 2. bod programu. Nasleduje 3. bod, ktorým je:

3. Zpráva národohospodárskeho a ústavnoprávneho výboru o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon o hlásení a nútenom prenájme niektorých živnostenských miestností.

Zpravodajcom za výbor národohospodársky je pán poslanec Ján **Petrovič** a za výbor ústavnoprávny pán poslanec Dr. **František Orlický**.

Dávam slovo zpravodajcovi za výbor národohospodársky pánu poslancovi **Petrovičovi**.

Zpravodajca **Petrovič**:

Slávny Snem!

Podľa zákona č. 335/1939 Sl. z. v znení

zákona č. 234/1941 Sl. z. okresný (mestský notársky) úrad má možnosť:

1. určiť nájomcu do 31. decembra 1941 pre také obchodné a živnostenské miestnosti, ktoré následkom odňatia živnostenského oprávnenia alebo iného jeho zániku sa nepoužívajú na obchodné a živnostenské ciele;

2. zrušiť nájomné smluvy, ktoré boli uzavreté bez úradného príkazu po 1. júli 1941, a prikázať uvedené miestnosti určitému nájomcovi.

Národohospodársky výbor prijal stanovisko vládneho návrhu, podľa ktorého predĺženie lehoty na uvedené opatrenia je dôležitými hospodárskymi záujmami skutočne odôvodnené. Lehota, v ktorej okresný (mestský notársky) úrad môže určiť nájomcu, je obmedzená termínom: 31. decembrom 1943. Lehota, v ktorej môže okresný (mestský notársky) úrad zrušiť nájomné smluvy, sa ukončuje dňom 30. júna 1942. Túto poslednú lehotu určil národohospodársky výbor so zreteľom na to, že ide tu o značný zásah do súkromnoprávných pomerov, ktorý možno povoliť iba na čas nevyhnutnej potreby.

Národohospodársky výbor odporúča osnovu v predložennom znení prijať. *(Potlesk.)*

Predseda Dr. **Sokol**:

Dávam slovo zpravodajcovi za výbor ústavnoprávny pánu poslancovi Dr. **Orlickému**.

Zpravodajca Dr. **Orlický**:

Slávny Snem!

Ústavnoprávny výbor rokoval o osnove dňa 6. mája 1942 a priklonil sa k stanovisku národohospodárskeho výboru, podľa ktorého poskytnutie ďalšej lehoty na výnimočné opatrenia, ktoré osnova pripúšťa, je dôležitými hospodárskymi záujmami náležite odôvodnené.

Ústavnoprávny výbor prejavil súhlas s časovým obmedzením, na ktoré sú predmetné mimoriadne opatrenia viazané, jednak preto, lebo ide tu o zásah do súkromného vlastníctva a do súkromnoprávných pomerov, jednak preto, lebo samotná povaha týchto opatrení — ako to aj dôvodová zpráva vládneho návrhu zdôrazňuje — vyžaduje rýchly výkon, takže fixné časové termíny, určené v osnove, neznameniaj ohrožovanie hospodárskeho účelu, ktorý sa má navrhovaným zákonom docieľiť.

Ústavnoprávny výbor navrhuje, aby slávny Snem osnovu prijal. *(Potlesk.)*

Predseda Dr. Sokol *(cengá):*

K slovu sa nikto neprihlásil, preto rozprava nebude.

Nasleduje hlasovanie.

Budeme hlasovať o osnove zákona, ktorým sa mení zákon o hlásení a nútenom prenájme niektorých živnostenských miestností.

Zisťujem, že Snem je schopný sa usnášať.

Osnova má dva články, nadpis a úvodnú formulu.

Pozmeňovacích návrhov niet, dám preto hlasovať o celej osnove naraz podľa zpráv výborových.

Sú proti tomu námietky?

(Námietky neboly.)

Námietky nie sú.

Sú návrhy na opravy alebo zmeny textu?

Zpravodajca Petrovič: Nie sú.

Zpravodajca Dr. Orlický: Nie sú.

Predseda Dr. Sokol:

Zmeny nie sú.

Kto súhlasí s osnovou, to jest s jej dvoma článkami, nadpisom a úvodnou formulou podľa zpráv výborových, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem prijal osnovu zákona podľa zpráv výborových.

Predseda Dr. Sokol *(cengá):*

Týmto je vybavený 3. bod programu. 4. bod programu snímam s denného poriadku. Nasleduje 5. bod, ktorým je:

5. Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o zvýšení dane z liehu.

Zpravodajcom je pán poslanec Vojtech Husárek.

Dávam mu slovo.

Zpravodajca Husárek:

Slávny Snem!

Národohospodársky a rozpočtový výbor prerokovaly tento vládny návrh zákona na spoločnom zasadnutí dňa 5. mája 1942.

Výbory zaujali k návrhu kladné stanovisko, lebo je plne odôvodnené, aby sa pri

stále rastúcich nárokoch na štátnu pokladnicu hľadali nové štátne príjmy, a to v prvom rade tam, kde to neznamená existenčné zafarženie občianstva.

S hľadiska rozpočtového treba na odôvodnenie tohto zákona pripomenúť, že sa pri odhlasovaní zákona o Slovenskej pracovnej službe predpokladalo hľadanie nových príjmov na zaokrytie s menovaným zákonom spojených nákladov a podľa odôvodnenia vlády je tento zákon jedným z týchto úhradových zákonov.

Zvýšenie dane z liehu s doterajších Ks 29.— na Ks 53.— je citeľné, je to asi o 80% viacej, no záujmy štátu v mimoriadnych pomeroch aj toto vysoké zvýšenie odôvodňujú.

V texte zákona výbory uskutočnili len tú vecnú zmenu, že zákon nadobudne účinnosť dňom vyhlásenia, lebo v návrhu pojaté dátum účinnosti 1. máj 1942 sa stalo medzi časom neaktuálnym. Tomu zodpovedne sa prispôbily aj v zákone sa vyskytujúce lehoty.

Pokiaľ ide o výsledok zákona, očakáva sa nový príjem pre štátnu pokladnicu v sume Ks 50 miliónov. Tento výpočet je, pravda, len teoretický, lebo nemožno potrebu liehu po zvýšení presne odhadnúť.

Výbory navrhujú, aby Snem túto osnovu zákona uzákonil v znení, ako nasleduje za touto zprávou. *(Potlesk.)*

Predseda Dr. Sokol *(cengá):*

K slovu sa nikto neprihlásil, preto rozprava nebude.

Nasleduje hlasovanie.

Budeme hlasovať o osnove zákona o zvýšení dane z liehu.

Zisťujem, že Snem je schopný sa usnášať.

Osnova má 4 paragrafy, nadpis a úvodnú formulu.

Pozmeňovacích návrhov niet, dám preto hlasovať o celej osnove naraz podľa zprávy výborov.

Sú proti tomu námietky?

(Námietky neboly.)

Námietky nie sú.

Sú návrhy na opravy alebo zmeny textu?

Zpravodajca Husárek: Nie sú.

Predseda Dr. Sokol: Zmeny nie sú.

Kto súhlasí s osnovou, t. j. s jej 4 paragrafmi, nadpisom a úvodnou formulou podľa zprávy výborov, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem prijal osnovu zákona podľa zprávy výborov.

Predseda Dr. Sokol *(cengá)*:

Týmto je vybavený 5. bod programu.

Posledným bodom programu je:

6. Zpráva národohospodárskeho a rozpočtového výboru o vládnom návrhu zákona o prirážkach k všeobecnej dani nápojovej, dávke zo šumivého vína a dani z piva.

Zpravodajcom je pán poslanec Ján Petrovič.

Dávam mu slovo.

Zpravodajca **Petrovič**:

Slávny Snem!

Výbory národohospodársky a rozpočtový prerokovali tento vládny návrh zákona na spoločnom zasadnutí dňa 5. mája 1942.

Zásadne sa oba výbory postavily na to stanovisko — kryjúce sa so stanoviskom vlády —, že pri hľadani úhrad pre stále nove a aj ináč sa zvyšujúce výdavky štátnej pokladnice treba siahť na zvyšovanie tých verejných dávok, ktoré neznamenajú zdražovanie nevyhnutných životných potrieb občianstva. Preto v dnešných mimoriadnych časoch proti zvyšovaniu nápojových dani, akým je aj táto osnova, nemožno mať s hľadiska národohospodárskeho námietky a s hľadiska rozpočtového treba ho vítať.

Osnova v znení, v akom ju vláda predložila, je vlastne doslovným zopakovaním zákona č. 132/1941 Sl. z., čo sa považuje za žiadúce v záujme prehľadnosti spotrebných dani. V texte vláda navrhuje len zvýšenie prirážok k všeobecnej dani nápojovej. Výbory však pokladajú v záujme rovnomernosti v zdaňovaní za potrebné a aj intenciou tohto vládneho návrhu zákona za odôvodnene aby sa pri zvýšení prirážok k všeobecnej dani nápojovej zvýšila aj dávka zo šumivého vína a to zvýšením doterajších sadzieb o 100%. V tomto smysle doplnili výbory článok II. návrhu zákona.

Článok VII. osnovy výbory pozmenili

v tom smysle, aby účinnosť zákona nastala dňom jeho vyhlásenia, čo bolo potrebné následkom neskoršieho prerokovania tejto osnovy, než bolo pôvodne očakávané.

Podľa odhadu vlády sa z tohto zvýšenia dani očakáva pre štátnu pokladnicu ročný príjem v sume Ks 3,181.000.—, k čomu pribudne určitá suma následkom zvýšenia dávky zo šumivého vína. V dnešných mimoriadnych časoch aj tento príjem je pre štátnu pokladnicu vítaný.

S týmito pripomienkami predkladajú výbory tento návrh zákona slávnemu Snemu na odhlasovanie v znení, ako nasleduje za výborovou zpravou. *(Potlesk.)*

Predseda Dr. Sokol *(cengá)*:

K slovu sa nikto neprihlásil, preto rozprava nebude.

Nasleduje hlasovanie.

Budeme hlasovať o osnove zákona o prirážkach k všeobecnej dani nápojovej, dávke zo šumivého vína a dani z piva.

Zisťujem, že Snem je schopný sa usnašať.

Osnova má sedem článkov, nadpis a úvodnú formulu.

Pozmeňovacích návrhov niet, dám preto hlasovať o celej osnove naraz podľa zprávy výborov.

Sú proti tomu námietky?

(Námietky neboly.)

Námietky nie sú.

Sú návrhy na opravy alebo zmeny textu?

Zpravodajca **Petrovič**: Nie sú.

Predseda Dr. Sokol:

Zmeny nie sú.

Kto súhlasí s osnovou, to jest s jej siedmimi článkami, nadpisom a úvodnou formulou podľa zprávy výborov, nech zdvihne ruku.

(Deje sa.)

Zisťujem, že Snem prijal osnovu zákona podľa zprávy výborov.

Predseda Dr. Sokol *(cengá)*:

Týmto je program dnešného zasadnutia vyčerpaný.

Oznamujem, že najbližšie zasadnutie Snemu svolám písomne.

Zaklúčujem zasadnutie.

(Koniec zasadnutia o 18. hod. 18. min.)

